

Mit 09 Evropska unija se sooča z invazijo priseljencev zaradi njenih velikodušnih politik dovolitev vstopa v državo in sprejemanja priseljencev

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Za priseljence, ki ne prihajajo iz držav Evropske unije, je dostop do socialnih prejemkov v namembnih državah in celotni Evropski uniji izjemno težak, še posebej, če migrant ne govori lokalnega jezika in ni sposoben za delo.

Dostop do socialnih prejemkov je zelo pogosto pogojen s strogimi zahtevami: medtem ko je velikodušnost francoskih socialnih prejemkov cenjena ali kritizirana, odvisno od tega, kje v političnem spektru se posameznik nahaja, mora tujec imeti dovoljenje za prebivanje in delovno dovoljenje vsaj 5 let, da izpolnjuje pogoje za aktiven solidarnostni dohodek (Revenu de solidarité active – RSA).

Medtem ko večina nedovoljenih migrantov dela, prejema plačilne liste in so podvrženi obdavčenju ter prispevkom za socialno varnost, ne uživajo nobenih povezanih pravic (1). Dostop do socialnih prejemkov je za priseljence z neurejenim statusom težak, ob upoštevanju, da so tej osebi odvzete tudi najbolj osnovne pravice, potrebne za delo, medtem ko se istočasno pričakuje, da bodo prispevali h gospodarstvu države gostiteljice.

Nobene statistike ne dokazujejo pojava »učinka magneta«. Ta pojav temelji na predpostavki, da vsak potencialen priseljenec razpolaga s primerjalnim pregledom obstoječih sistemov socialnega varstva, meril zakonskih ureditev oz. pogojev, ki jih mora izpolnjevati, da bi zadostil pogojem za status begunca v potencialni namembni državi (2). Njegova/njena odločitev za selitev v izbrano državo bi potem temeljila na tej primerjavi. V resnici pa je izbira namembnih držav v veliki meri odvisna od njegovih/njenih finančnih sredstev. Ta določajo razdaljo, ki si jo bodo lahko privoščili. Prisotnost sorodnikov v namembni državi ali jezikov, ki jih govorijo, so tudi odločujoči dejavniki, ki olajšajo vključevanje priseljencev v družbo. Torej so razlogi za priseljevanje v Evropo precej bolj zapleteni, kot je koncept učinka magneta.

Poleg tega postopek za pridobitev azila in zakonska ureditev temeljita na individualnih ocenah, kar pojasnjuje dolge čakalne dobe. Dobiti pozitiven ali negativen odziv oblasti pogosto traja mesece ali celo leta. Neustreznost te logike je prišla pod drobnogled med nedavno krizo sirske beguncev v Evropi.

Raziskovalci programa MOBLOB celo dokazujejo, da če bi bil uveden prost pretok ljudi, ne bi bilo pritoka velikega števila priseljencev (3). Torej tudi najbolj odprte politike na področju mobilnosti ne bi pripeljale do strašnega scenarija »invazije«: z omogočanjem priseljencem, da pridejo in gredo iz ene države v

Se strinjate?

»Ker tujcem z urejenim statusom, ko pridejo na naše ozemlje, omogočamo zelo pomembne socialne prejemke se je to spremenilo v učinek magneta.«

Nicolas Dupont-Aignan, predsednik »Debout la République« na France Info, september 2015.

Pogosto slišimo ...

»Učinek magneta države blaginje« je pojav, ko milijoni migrantov prihajajo v Evropsko unijo zaradi popustljivih politik sprejemanja priseljencev ne glede na njihov priseljski status. To je bilo posebej vidno, ko je leta 2015 Angela Merkel napovedala, da bo Nemčija odprla svoje meje za sirske begunce. Ta argument je hranil diskurz skrajnih desničarskih strank, ki so večkrat pozvale k omejenem dostopu priseljencev do socialnih storitev, prejemkov in gibanja v Evropo ter znotraj Evropske unije.

drugo, bi se spodbujale krožne migracije, saj se priseljenci ne bi rabili ustaliti v državi gostiteljici zaradi strahu, da se ne bodo mogli vrniti, če se odločijo za začasno vrnitev v domovino. Še več, mobilnost bi bila še vedno pogojena s priložnostmi na trgu dela, ki so na razpolago v različnih državah in gospodarstvih, kar bi vodilo do samoregulacije priseljevanja. To prepričanje poudarjajo trenutni sistemi prostega pretoka kot ključnega načela različnih regionalnih integracijskih procesov (na primer Evropska unija, Gospodarska skupnost zahodnoafriških držav (Economic Community of West African States – ECOWAS) in Centralnoafriška ekonomska in monetarna skupnost (Central African Economic and Monetary Community – CEMAC)).

Prost pretok, ki ga mnogi politiki označujejo kot nerealističnega, je kljub temu možnost, ki jo zagovarjajo številni priznani raziskovalci, vključno s tistimi iz liberalnih gibanj (3).

Kje je Eldorado?

Moussé je star 36 let. Leta 2006 je prišel v Francijo, da bi tam nadaljeval študij po magistrskem študiju, ki ga je zaključil v Senegalu:

»S pomočjo družine in številnimi službami za krajši čas mi je uspelo financirati moj študij ter diplomirati. Udeležil sem se tudi usposabljanja o poslovni inteligenci in uspelo mi je pridobiti nekaj pripravništev. Od francoske države nikoli nisem prejel nobene podpore. Po zaključku študija sem nekaj let ostal brez stabilne zaposlitve, /.../ zato sem moral nadaljevati z začasnimi zaposlitvami, ki so mi omogočale preživetje. Kar je paradoksalno, je, da sem s statusom študenta delal, plačeval davke, ampak v času brezposelnosti nisem bil upravičen do nadomestila za brezposelnost. Problem je, da če ne delaš in nimaš nobenih finančnih sredstev, je to kot življenje v izolaciji. Težko se je odpreti drugim, ustvariti lastno mrežo in sodelovati v skupnosti, v kateri živiš. V tebi se ustvarja nekakšna blokada /.../. Prepričanje, da so politike sprejemanja priseljencev v Evropi velikodušne, ne ustreza resničnosti. Okoliščine so za nas, migrante, težke in ne občutim, da politike olajšajo naše vključevanje. Vsekakor ne dovolj. Vključevanje v aktivnosti civilne družbe mi je v času mojega bivanja v Franciji zelo pomagalo. Spoznal sem veliko ljudi iz različnih okolij. Obogatil sem se kulturno in razvil svoje veščine. Po 9-ih letih sem se vrnil v Senegal, ker zase v Franciji nisem videl nobenih možnosti. Ko sem prišel v Dakar, sem zelo hitro našel službo. Zdaj koordiniram podporni projekt za podjetništvo v francoski nevladni organizaciji. Izkušnje, ki sem jih pridobil v Franciji, še posebej z vključevanjem v civilno družbo, so bile prednost. Kljub temu mislim, da ne bom šel nazaj in se nekega dne preselil v Evropo. Raje ostanem v Senegalu.«

Naša vizija

Strah pred invazijo ne ustreza nobeni resničnosti, ne pretekli ne prihodnji. Zato bi politični odgovor na aktualna migracijska vprašanja moral omogočati večjo mobilnost, ne pa podpirati logike omejevanja priseljavanja in zaprtih meja.

Oblikovalci politik morajo udejaniti svojo odgovornost za oblikovanje odprtih politik, ki bodo spoštovale temeljne pravice, ekonomske, socialne in kulturne, ter mobilnost. Te se lahko razvijejo na podlagi raziskav, ki temeljijo na dokazih, kot tudi v partnerstvu s civilnodružbenimi organizacijami.

Viri:

- (1) the RITIMO recalls in his Survival Guide "Responding to prejudices on migration":
- (2) the CIRE recalled in his note: "Migration policies and the concept of magnet effect published in March 2009,
- (3) Article "Migrants: if opening of the borders generated wealth?" Maryline Baumard, Culture and Ideas, Le Monde

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development - CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije, 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SOĐELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**